

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Limba și Literatura Română și Științele Comunicării
Domeniul de studii	Filologie
Ciclul de studii	Masterat
Programul de studii	Literatura Română în Context European

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	ANTROPOLOGIA CULTURII EUROPENE					
Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Claudia COSTIN					
Titularul activităților de seminar	Lector univ. dr. Călin Horia BÂRLEANU					
Anul de studiu	II	Semestrul	3	Tipul de evaluare	Examen	
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei: DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare					DAP
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă					DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
Totalul de ore din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator	-	Proiect	-

Distribuția fondului de timp	ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	53
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	50
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri	53
Tutoriat	-
Examinări	2
Alte activități.....	
Total ore studiu individual	156
Total ore pe semestru	200
Numărul de credite⁴⁾	8

4. Precondiții

de curriculum	• —
de competențe	• —

5. Condiții

de desfășurare a cursului	• sală de curs dotată cu tablă și de preferință cu laptop și videoproiector
de desfășurare a seminarului	• sală de seminar dotată cu tablă și de preferință cu laptop și videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale generale	CG3: Elaborarea de proiecte profesionale și/sau de cercetare în concordanță cu etica profesională. CG 4: Comunicarea interpersonală, relaționarea în echipă, asumarea de roluri specifice și promovarea valorilor umaniste în mediul profesional și în cel social.
Competențe profesionale specifice	CP1 (LRCE, LC): Utilizarea adecvată a conceptelor din domeniul filologic, în studierea fenomenelor literare din spațiul românesc și european. CP5 (LRCE): Studierea fenomenelor literare din perspectivă interdisciplinară și comparativă. CP6 (LRCE): Identificarea structurilor imaginarului socio-cultural și politic al spațiului românesc și european, în diferite tipuri de discurs. CP5 (LC): Studierea fenomenelor discursive din perspectivă interdisciplinară și contrastivă. CP6 (LC): Evaluarea reprezentărilor lingvistice și culturale românești, reflectate în diferite tipuri de texte.

7. Obiectivele disciplinei

Obiectivul general al disciplinei	<p>Deschiderea perspectivelor asupra înțelegerii relației omului cu ceilalți și, în general, cu societatea, a mecanismelor socio-culturale tradiționale și moderne, a tiparelor mentale, a elementelor mitico-rituale existente în societatea contemporană.</p> <p>Dezvoltarea capacității de a analiza comparativ mituri și rituri ale societății contemporane și ale societății tradiționale din spațiul european.</p> <p>Dezvoltarea capacității de a aplica strategiile de învățare și de cercetare adecvate (lectura și analiza critică, dezbateră în grup).</p>
-----------------------------------	---

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Introducere: prezentarea disciplinei, a strategiilor de lucru și de cercetare, a criteriilor și formelor de evaluare	2	<ul style="list-style-type: none"> - dialog pe tema strategiilor de învățare; - prezentarea cursului și a criteriilor de evaluare; - prezentarea și analizarea prin comparație a lucrărilor din bibliografie; - explicație; 	Se va utiliza ca document fișa disciplinei.
2. Sensuri ale culturii în antropologia culturală	2	<ul style="list-style-type: none"> - lectură și analiză de text; - problematizare; - brainstorming; - dezbateri/sistematizare - prelegere interactivă; 	Materiale folosite în cadrul procesului educațional, specifice disciplinei: suport de curs cu textele discutate. Acest curs este corelat cu seminarul 1.
3. Natura simbolică a relației omului cu ceilalți. Imaginea Celuilalt. Diversitate și identitate	3	<ul style="list-style-type: none"> - prelegere; - metoda întrebărilor socratice; - dezbateri/sistematizare - prelegere interactivă; 	Materiale folosite în cadrul procesului educațional, specifice disciplinei: suport de curs cu textele discutate. Acest curs este corelat cu seminarul 2.
4. Tipare mentale. Credințe arhaice exprimate în ritualuri. Tradiția tipului de exteriorizare	2	<ul style="list-style-type: none"> - prelegere interactivă; - explicație; - conversație euristică; 	Materiale folosite în cadrul procesului educațional, specifice disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
5. Magia ca fenomen cultural. Divinația. Șamanismul	3	<ul style="list-style-type: none"> - prelegere interactivă; - explicație; - conversație euristică; 	Text suport: Camelia Burghel, <i>De la vrajă la vrăjeală – o antropologie a supranaturalului contemporan</i> , Editura Institutul European, Iași, 2017
6. Miturile-din antichitate până în prezent	2	<ul style="list-style-type: none"> - prelegere interactivă; - problematizare;; - conversație euristică; 	Materiale folosite în cadrul procesului educațional, specifice disciplinei: suport de curs cu textele discutate. Acest curs este corelat cu seminarul 4.
7. Mituri ale lumii moderne	2	<ul style="list-style-type: none"> - prelegere interactivă; - problematizare; - brainstorming; - conversație; 	Materiale folosite în cadrul procesului educațional, specifice disciplinei: suport de curs cu textele discutate. Acest curs este corelat cu seminarul 4.
8. Riturile de trecere. Tradiție vs. modernitate	2	<ul style="list-style-type: none"> - problematizare metoda întrebărilor socratice; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare - prelegere interactivă; 	Materiale folosite în cadrul procesului educațional, specifice disciplinei: suport de curs cu textele discutate. Acest curs este corelat cu seminarul 5.
9. Procesiunile și paradele. Tradiție și modernitate	2	<ul style="list-style-type: none"> - prelegere interactivă; - explicație; - conversație euristică; 	Materiale folosite în cadrul procesului educațional, specifice disciplinei: suport de curs cu textele discutate. Prezentare power-point a paradelor din spațiul european. Acest curs este corelat cu seminarul 6.
10.-11. Riturile politice în spațiul european	2	<ul style="list-style-type: none"> - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare - prelegere interactivă; 	Materiale folosite în cadrul procesului educațional, specifice disciplinei: suport de curs cu textele discutate. Prezentare power-point a ritului politic de investire din România și țări occidentale.

12. „Politici ale numirii”: Orientalism și Balcanism	3	-lectură și analiză de text; -dezbateri;	Text suport: Maria Todorova, <i>Balcanii și balcanismul</i> , Editura Humanitas, București, 2000
13.-14. Rolul femeii în societatea europeană tradițională și modernă. Reprezentarea femeii în literatura secolului al XX-lea	3	- conversație euristică; - problematizare; - explicație; - studiu individual; - lectură și analiză de text;	Texte suport: romane de G. Călinescu, Hortensia Papadat Bengescu, romanul <i>Luntrea lui Caron</i> de Lucian Blaga, romanul <i>Orgolii</i> de Augustin Buzura ș.a.

Bibliografie			
<p>Branda, Alina, <i>Antropologie și studii culturale – perspective actuale</i>, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2012</p> <p>Burghela, Camelia, <i>De la vrajă la vrăjeală – o antropologie a supranaturalului contemporan</i>, Editura Institutul European, Iași, 2017</p> <p>Coman, Mihai, <i>Introducere în antropologia culturală: mitul și ritul</i>, Editura Polirom, Iași, 2008.</p> <p>Culianu, Ioan Petru, <i>Cult, magie, erezii</i>, Editura Polirom, Iași, 2003.</p> <p>Eller, Jack David, <i>Cultural anthropology: 101</i>, Routledge, Taylor & Francis Group, London and New York, 2015</p> <p>Ferreol, Gilles, <i>Dicționarul alterității și al relațiilor interculturale</i>, Editura Polirom, Iași, 2005.</p> <p>Gavriliuță, Nicu, <i>Antropologie socială și culturală</i>, Editura Polirom, Iași, 2009.</p> <p>Gavriliuță, Cristina, <i>Socioantropologia fenomenelor divinatorii</i>, Editura Institutul European, Iași, 2008</p> <p>Geertz, Clifford, <i>Interpretarea culturilor – eseuri alese</i>, Editura Tact, Cluj-Napoca, 2014</p> <p>Kottak, Phillip Conrad, <i>Cultural anthropology</i>, Mc GrawHill, New York, 2013.</p> <p>Malinowski, Bronislaw, <i>Magie, știință și religie</i>, Editura Moldova, Iași, 1993.</p> <p>Mazilu, Dan Horia, <i>Noi despre ceilalți. Fals tratat de imagologie</i>, Editura Polirom, Iași, 1999</p> <p>Mihăilescu, Vintilă, <i>Scutecele națiunii și hainele împăratului: note de antropologie publică</i>, Editura Polirom, Iași, 2013.</p> <p>Muchembled, R.(coordonator), <i>Magie și vrăjitorie în Europa</i>, Editura Humanitas, București, 1997.</p> <p>Oișteanu, Andrei, <i>Ordine și haos – mit și magie în cultura tradițională românească</i>, Editura Polirom, Iași, 2013</p> <p>Todorov, Tzvetan, <i>Teorii ale simbolului</i>, Editura Univers, București, 1983.</p> <p>Todorov, Tzvetan, <i>Noi și ceilalți</i>, Editura Institutul European, Iași, 1999.</p> <p>Todorov, Tzvetan, <i>Memoria răului, ispita binelui. O analiză a secolului</i>, Editura Curtea veche, București, 2002.</p> <p>Todorova, Maria, <i>Balcanii și balcanismul</i>, Editura Humanitas, București, 2000</p> <p>Weber, Max, <i>Etica protestantă și spiritul capitalist</i>, Editura Humanitas, București, 1993.</p> <p style="text-align: center;">xx x</p> <p>Costin, Claudia, Chapter One: <i>Diversity : An Image of the Difference regarding the Other</i>, în vol. <i>Contextual Identities : A Comparative and Communicational Approach</i>, Edited by Emilia Parpală and Leo Loveday, Cambridge Scholars Publishing, 2015, pp. 12-24 (trimis masteranzilor în variant electronică).</p> <p>Costin, Claudia, <i>Balkanism Between Identity and Alterity</i>, în vol. colectiv <i>Langue(s), Identite(s) et Diversite Culturelle</i>, Editeurs et Coordinateurs : Cătălina-Iuliana Pinzariu, Claudia Costin, Adel Fartakh, L houssain Simour, Editura Universității Hassan II, Casablanca, Maroc, 2017, pp. 97-108 , III 24355 (Biblioteca USV).</p>			
Bibliografie minimală			
<p>Branda, Alina, <i>Antropologie și studii culturale – perspective actuale</i>, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2012</p> <p>Coman, Mihai, <i>Introducere în antropologia culturală: mitul și ritul</i>, Editura Polirom, Iași, 2008</p> <p>Geertz, Clifford, <i>Interpretarea culturilor – eseuri alese</i>, Editura Tact, Cluj-Napoca, 2014</p>			

Aplicații (Seminar/laborator/proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Cultura majoră și cultura minoră. Cultura de consum	2	- problematizare conversație; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare;	Prezentarea bibliografiei; discuții pe marginea temelor și a referatului care trebuie elaborat de fiecare masterand, pornind de la o temă precizată de cadrul didactic.
2. Identitate și alteritate. Diversitatea. Imaginea Celuilalt-din antichitate până în zilele noastre	2	- problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare;	Lectură și interpretare de text: Tzvetan Todorov, <i>Noi și ceilalți</i> , Editura Institutul European, Iași, 1999, traducere de Alexandru Vlad
3. Limbaj și dimensiune culturală	2	conversație; - vizionare de film; - brainstorming; - dezbateri/sistematizare;	Suport tehnic – vizionare de film (<i>Discursul regelui</i>)
4. Mituri. Regele și cadavrul de Heinrich Zimmer	2	- problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - dezbateri/sistematizare;	Lectură și comentariu de text

5.-6. Riturile de trecere în contemporaneitate	4	<ul style="list-style-type: none"> - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare; 	Studiu de caz: nunta regală din Marea Britanie Reflectarea riturilor de trecere în literatura română (cadrul didactic împreună cu masteranzii va stabili la primul seminar 3 texte literare din secole diferite)
7. Concluzii. Autoevaluare și evaluare a activității pe parcurs	2	<ul style="list-style-type: none"> - problematizare - conversație; - brainstorming; 	

Bibliografie

Coman, Mihai, *Introducere în antropologia culturală: mitul și ritul*, Editura Polirom, Iași, 2008..
 Lardellier, Pascal, *Teoria legăturii rituale*, Editura Tritonic, București, 2009
 Mihăilescu, Vintilă, *Scutecele națiunii și hainele împăratului: note de antropologie publică*, Editura Polirom, Iași, 2013
 Todorova, Maria, *Balkanii și balcanismul*, Editura Humanitas, București, 2000.
 Zimmer, Heinrich, *Regele și cadavrul*, Editura Humanitas, București, 1994.

Bibliografie minimală

Coman, Mihai, *Introducere în antropologia culturală: mitul și ritul*, Editura Polirom, Iași, 2008

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din România

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Atitudinea pozitivă față de studiul/ analiza/ cercetarea unor chestiuni legate de temele abordate la curs/seminar. • Criteriile generale de evaluare (corectitudinea cunoștințelor, coerența logică, fluența în exprimare, forța de argumentare) • Este necesară o cunoaștere a operelor discutate, precum și a bibliografiei obligatorii. • Demonstrarea capacității de documentare, prin identificarea și utilizarea onestă a unor resurse recente. 	Examen oral pe baza referatului elaborat pe marginea unei teme precizate, a tematicii cursurilor și seminarelor	50%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> • interpretări creative, pe marginea bibliografiei obligatorii; • atitudinea pozitivă și participarea activă la seminar; • Criteriile generale de evaluare (corectitudinea cunoștințelor, coerența logică, fluența în exprimare, forța de argumentare) • Criterii specifice disciplinei 	Referat pe o temă precizată	50%

Standard minim de performanță

- interpretare contextualizată a miturilor și riturilor din perspectivă antropologică
- interpretări proprii

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2022		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
26.09. 2022	

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
26.09. 2022	